

Jerzy Kojarski

40
13. VI. 40 r.

Jak uczyłem się w czasie okupacji.

Kiedy wybuchła druga wojna światowa
1 września 1939 roku mieszkam w Zamosciu.
Zamość nie wielkie miasto posiadało w tym czasie
7 szkół powszechnych, gimnazjum i kilka
szkół zawodowych. Po zdobyciu miasta przez
niemieckie wojska i po objęciu urzędów państwowych
przez Niemców wyzrost od władz niemieckich
rozkaz zamknięcia wszystkich szkół średnich.

Wszystkie nauki w gimnazjum zostały
przerwane a budynek gimnazjalny został
zajęty przez żandarmerię na koszary.

Wśród młodzieży zaplanowano z tego powodu
wielkie pogrzebień. Niektórzy moi koledzy
musili już szukać pracy a inni którym
mili lepsze warunki materialne starali się
uczyć u swoich gimnazjalnych profesorów.

Ja także wraz z kilkoma kolegami zapisał
się na tajne komplety i klasy gimnazjalnej.
Komplet prowadzili dwie profesorki tegoż
gimnazjum, profesor Suchowka i Konikow.

Nauka odbywała się w osobistym mieszkaniu
profesorek. Karunki lokalowe były dobre,
uczyliśmy się w drugim starym pokoju
w którym niegdys w czasie wojen karackich
mieszkał Konstanty Winiowski.

Nauka na komplecie odbywała się w tempie
przyspieszonym trwała trzy godziny dziennie
bez przerw. Uczeń wrytych było 4 uczennice.
7. Pani profesor wyśledziła nam dziennie
pięć przedmiotów. Podkreśnili do nauki
poradali wreszcie tylko brak było pomocy
nauczycielskiej.

Pokoje domu w którym uczyliśmy się
było niebezpieczne ponieważ stał on
naprzeciw niemieckiej Ostkomendatury.

Z tego też powodu musiał wchodzić po cichu
do budynku, aby nie budzić podejrzeń niemieckich
żołdaków. To było myliło ich w tamtym
miejscu, że w tym domu miała pomieszczenie
jakiegoś dnia i wielu ludzi się tam uchodziło.

Nauka nasza trwała tylko sześć
miesięcy a potem została przerwana, ponieważ
u profesorek Bertego dokonano rewizji i w obawie
przed nimi musiały zaprzestać nauczania.
W ten czas przeżyliśmy prawie całą pierwszą
klasę gimnazjalną.

Później uczyłem się razem z moimi kolegami
w domu, ale z powodu braku podrecheników
opanowaliśmy tylko, język polski, chemię
i fizykę z zakresu trzech klas gimnazjalnych.
W drugich trzech latach okupacji
nie miałem już możliwości uczyć się.

223

43
Pamiętn. Liceum i Gimnazjum
im. Bolesława Krzywoustego
Włocławek
Woj. Pomorskie